

Vi har inte tid att
vara naiva!

SD Askersunds
förslag till budget **2025**

SD

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	2
Ur Sverigedemokratiskt principprogram	3
Övergripande strategier	4
Strategiska finansiella mål	6
Budget och resursfördelning	7
Kommunstyrelsen	8
Socialnämnden	9
Kulturnämnden	10
Barn- och utbildningsnämnden	11
Investeringsbudget	13
Plan för återställande av resultat enligt kommunallagens balanskrav	14

Förord

Sverigedemokraterna har alltid sett till landets och dess invånares bästa i första hand. Vi har god förståelse i att ekonomin är ett starkt redskap för att kunna bygga ett bra samhälle till våra invånare. Detta ser vi även i Askersunds kommun. Vi Sverigedemokrater har påpekat om den oroande ekonomiska utvecklingen i vårt land och vår kommun sedan 2019. I denna budget kommer vi att ta krafttag mot den katastrofala ekonomiska utvecklingen som vår kommun befinner sig i och hitta lösningar på problemen.

Ur Sverigedemokraternas principprogram

Sverigedemokraterna är ett socialkonservativt parti med nationalistisk grundsyn. Vi betraktar oss som ett mittenalternativ och ett tredje block i svensk politik. Vi kombinerar strävandet efter social- och ekonomisk grundtrygghet med värdekonservativa idéer. Det övergripande målet med partiets verksamhet är att återskapa ett folkhem som i så hög grad som möjligt präglas av trygghet, välstånd, demokrati, en stark inre solidaritet samt sammanhållning. Sverigedemokraterna eftersträvar ett försiktigt framåtskridande som baseras på varsamhet, eftertanke och långsiktigt ansvarstagande. Partiets ambition är att kombinera de bästa elementen från de traditionella höger- och vänsterideologierna. Vi bejakar lag och ordning, gemensamhetskapande traditioner, samhällsbärande institutioner och bevisat välfungerande naturliga grundstenar som familj och nation. Vi eftersträvar ett demokratiskt, jämställt och miljövänligt samhälle, där alla medborgare skyddas av och är lika inför lagen. Ett samhälle där alla medborgare har förutsättningar att nå ekonomisk trygghet. För individer med funktionsvariationer ska särskilda regler gälla.

Vi inser att vi i likhet med alla andra människor har ofrånkomliga fel och brister och tror därför inte att ett perfekt utopiskt samhälle är möjligt att uppnå. Vi anser vidare att politiken genomsyras av för mycket "prat och lite verkstad". Det politiska arbetet ska drivas framåt genom konkreta, mätbara förslag med tydlig ansvarsfördelning. Genom att basera vår politik på dessa strävanden hoppas vi kunna återskapa det folkhem som i hög grad gått förlorat.

Dessa är de övergripande målsättningarna för partiets verksamhet också i Askersunds kommun. Vi kan alla se vilken inverkan Sverigedemokraternas politik har på övriga partier. Vi vet att vi sprider ringar på vattnet även här i vår kommun.

Övergripande strategier

För Sverigedemokraterna är det Askersunds och dess medborgares väl som sätts främst. Som medborgare ska du ha tillgång och möjlighet till en god skolgång, god vård och ett hälsosamt och tryggt liv oavsett om du väljer att bo i staden, i en ort eller på landet. Askersunds kommun ska erbjuda sina medborgare ett gott liv från födseln hela vägen in i ålderns höst.

En god och ansvarsfull ekonomi är grunden för att kunna erbjuda medborgarna deras rättigheter. Flera parametrar pekar på en tuffare ekonomisk framtid därför hotas också tryggheten och nivån på den välfärd som alla i Sverige arbetat fram sedan flera generationer tillbaka. Kommunen har idag en oerhört stor skuldsättning. Nu och i framtiden vill vi arbeta för en kommun i ekonomisk balans med ett ekonomiskt överskott på 2 %. Allt handlar om att prioritera i rätt ordning. Välfärd går alltid före nöjen.

Otryggheten på gator och torg växer fram i både större och i mindre städer och orter. Vi vill tro att kommunen noga följer utvecklingen och står beredd med åtgärder om nödvändigt. Vi måste försvåra för utländska stöldlighör liksom svenska att operera i kommunen. Ungdomar som snattar måste ställas till svars tillsammans med föräldrar. Undfallenhet är inget alternativ. Att anställa väktare är också något vi anser kan vara en bra lösning som vi kommer att prioritera.

Vi Sverigedemokrater anser att kommunen ska arbeta för en begränsning av antalet invandrare till högst 5 % andel av invånarantalet i kommunen. 2010 hade kommunen 5 % invandrare av invånarantalet. Då fungerade invandringen och assimileringen väl. Alla som kan följa fakta vet att massinvandringen skapar problem, tillåt oss en litterär kommentar. Anton Tjechovs berömda ord om att ifall det i en teaterpjäs hänger ett gevär på väggen i första akten så kommer den att avfyras i fjärde akten. Alltså, i dagens läge, om det uppstår en koncentrerad bebyggelse av invandrare i Askersund, så kan utanförskapsområden uppstå också i Askersund. Varken Askersundare eller invandrare vill det. Motåtgärder måste kunna sättas in, det får inte finnas utrymme för naivitet härvidlag.

Det svenska folket är känt för att ha en hög arbets- och ansvarsmoral. Detta kan vi också se i vårt Askersund. Kommunen har relativt låg arbetslöshet med ett rikt näringsliv i förhållande till sin storlek. Vi vill arbeta för ett gott samarbete mellan företagare, kommunen och politiken. Detta är av vikt för att behålla en levande landsbygd. Gemensamma lösningar är grunden för en god samhällsutveckling. I våra ögon ska den offentliga sektorn vara tillräckligt stor för att klara de uppdrag vi är ålagda att ansvara för men den får inte svälla. Rågången mellan kommun och näringsliv ska alltid hållas skarp samtidigt som bägge parter är överens om att lyhördhet och samarbete behövs.

Förvaltning av medborgarnas kapital för byggnader ska ske med god planering och framsikt. En byggnad måste klara av att möta behovet under minst 50 år med planerad underhållning. Tyvärr finns det flera tecken på kapitalförstöring på byggnader i vår kommun som endast har utnyttjats i knappt 30 år för att sedan rivas. Eller likt högstadieskolan Sjöängen som nyligen har upprättats utan att dels ta hänsyn till elevernas behov av rörelse och frisk luft. Dels är den byggd av ett så svagt material att det är en oerhörd hög slitage- och skadegörelsekostnad på den årligen. Vi Sverigedemokrater anser även att kommunen bör vara aktsam med att inte bygga fast sig i stora byggnader som utmanar vår driftbudget. Ett annat exempel än Sjöängen är Verket som vi vet att flera från näringslivet förvarnade dåvarande styret för dess konsekvenser. Satsning bör framförallt vara att stötta de större byggprojekten för majoriteten

av befolkningen och inte på en liten minoritet, men att det finns medel att stötta de mindre föreningarna med. Det måste finnas ett stort folkligt stöd bakom de stora satsningarna för att med större säkerhet kunna lämna över driften till förening- eller näringslivet. Det är av yttersta vikt att kommunen inte är en konkurrent utan en stöttande och transparent pelare.

Vi kan se ett mönster att de byggnader som byggs av bolagen byggs i ett harmoniskt ramverk medan de som byggs i kommunkoncernen ofta byggs i ett opassande ramverk som i större utsträckning skapar stress och oro. Dessa byggnader bör ses över och byggas om i framtiden.

Miljö

I Askersunds kommun är vi bortskämda med vår otroligt vackra miljö. En miljö vi i kommunen har ett stort ansvar för att förvalta på bästa sätt. Vi ska vara särskilt aktsam med de värden som inte går att återskapa och för att se till att våra verksamheter har så liten miljöpåverkan som möjligt.

Ett aktivt arbete ska bedrivas genom ett kvalitetssäkra program för de verksamheter som kan ha en hög miljöpåverkan för att på bästa sätt minska våra miljöavtryck. Kommunens investeringar ska vara kvalitetsinriktade, estetiskt tilltalande som grundar sig i vår kultur och en plan för omhändertagande när de är utslitna eller förbrukade.

Tillgänglighet, folkhälsa och jämställdhet

De områden som utvecklas och byggs om ska vara anpassade så att individer med funktionsvariationer ska kunna ta sig fram i så hög utsträckning som möjligt. De kommunala lokalerna ska om möjligt vara tillgängliga för organisationer, företag och individer att använda.

Sverigedemokraterna ser positivt på att kommunen blir en resurs som kan gynna människors liv på olika sätt och leda till god folkhälsa genom stöd av intressen som idrott, musik, utbildning eller dylikt. Kommunen bidrar på detta sätt till ett vitalt föreningsliv.

Det är viktigt att medel som investeras i barn- och ungdomsverksamheter fördelas jämställt mellan verksamheterna. Lika skyldigheter, rättigheter och möjligheter ska genomsyra alla delar i verksamheterna.

Uthållig social hållbarhet

Vi har gemensamt under generationer byggt upp detta land i svensk strävan, där en av grundbultarna var: "Gör din plikt - Kräv din rätt". Tyvärr har dessa två meningar bytt plats under 2000-talet. Vi bör aktivt arbeta tillbaka dessa meningar i rätt ordning i våra verksamheter men även ställa passande krav på människor i behov av stöd. Det ska alltid löna sig att bidra och prestera i vårt samhälle samtidigt som samhället ska finnas där för individen med bistånd, hjälp och stöttning när det behövs.

Strategiska finansiella mål

Strategiskt mål 8	Askersunds kommun ska ha en resultatnivå som motsvarar god ekonomisk hushållning.
Källa	Ekonomiavdelningens uppföljning av uppgifter från ekonomisystemet.
Målprecisering	Askersunds kommun ska 2025 ha en resultatnivå som motsvarar 2 % av kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag. De därpå följande åren ska resultatet vara 3,7 %, 4,4 % och 5,1 %.

Det är av yttersta vikt att kommunen skriver en verklighetsförankrad budget med ett resultat på minst 2 % för att ha en marginal, med tanke på att det återkommande har visat sig att kommunen inte har förhållit sig till den kommunallag den är ålagd att följa och nu har miljonbelopp i negativt resultat under flera år i följd som kommunen behöver återställa.

Det finns flera orosmoln i omvärlden som visar på att lågkonjunkturen kan vara en längre stund än somliga förespråkar. En av de som kan komma att påverka svenskarna mest är hur det går för Tysklands ekonomi. Tysklands ekonomi är en av grundbultarna i Europa och en av Sveriges största handelspartner. En annan del är arbetslösheten. Även om Askersund har låg arbetslöshet har Sverige den högsta arbetslöshetssiffran på över tio år (undantag 2020). Vi i Sverigedemokraterna anser att inget av dessa tas i beaktanden när man förutspår ekonomin framöver, vilket gör oss fundersamma.

Ännu ett orosmoln är västvärldens låga nativitet. Detta måste nationen börja arbeta aktivt med och vi Sverigedemokrater i Askersund håller ögonen på det ärende hos förvaltningsrätten som Borgholms kommun driver, angående bidrag till nyfödda barn. Vi önskar driva att ge ett större bidrag till de föräldrar som väljer att hålla sina barn hemma till och med 2,5 års ålder. Detta för att framförallt arbeta målmedvetet för de små barnens hälsa för stunden och långsiktigt samt att visa uppskattning och stöttning som bidrar till nya medborgare till vår kommun.

Budget och resursfördelning	<i>Budget 2024</i>	<i>Budget 2025</i>	<i>Plan 2026</i>	<i>Plan 2027</i>	<i>Plan 2028</i>
Finansförvaltning					
<i>Skatteintäkter</i>	640 485	657 082	686 103	715 878	744 974
<i>Statsbidrag</i>	169 776	196 392	199 083	198 876	200 740
<i>Pensioner</i>	-59 918	-54 054	-51 825	-53 830	-55 478
<i>Interna pensionskostnader</i>	64 604	64 500	64 500	64 500	64 500
<i>Avskrivningar exkl VA</i>	-52 037	-55 500	-56 000	-55 500	-55 500
<i>Finansiella intäkter</i>	6 000	6 500	6 500	6 500	6 500
<i>intäkter MIV</i>	2 000	1 500	1 500	1 500	1 500
<i>Finansiella kostnader</i>	-18 700	-31 000	-29 000	-27 000	-25 000
<i>Oförutsedda händelser</i>	-600	-600	-600	-600	-600
<i>Lönerevision 3,5%, 3,3%, 3,3%, 3,3%</i>	-12 300	-17 270	-34 357	-51 822	-69 432
<i>Hysesuppräknig 3%</i>		-1 900	-3 900	-5 900	-9 100
<i>Internränta avgiftskollektivet</i>	5 160	3 000	3 000	3 000	3 000
Anslag nämnder summa	-740 562	-750 302	-751 600	-754 144	-756 842
<i>Kommunstyrelsen</i>	-113 401	-116 606	-119 402	-122 385	-125 458
<i>Socialnämnden</i>	-299 431	-319 587	-318 181	-316 801	-315 451
<i>Barn- och utbildningsnämnden</i>	-221 379	-222 891	-221 985	-222 082	-222 182
<i>Kultur- och tekniknämnden</i>	-100 248	-88 628	-89 442	-90 287	-91 162
<i>varav Tekniska, skatt</i>	-77 276	-78 611	-79 425	-80 270	-81 145
<i>varav Kultur, evenemang, fritid</i>	-22 972	-10 016	-10 016	-10 016	-10 016
<i>Sydnärkes miljö- och byggnämnd</i>	-6 103	-7 090	-7 090	-7 090	-7 090
<i>Övriga ospecade åtgärder</i>		4 500	4 500	4 500	4 500
Resultat	3 908	18 348	33 405	41 458	49 262
Resultatnivå	0,5 %	2,1 %	3,8 %	4,5 %	5,2 %
Folkmängd 1/11 året innan	11500	11455	11480	11505	11530
<i>(240831 11 438)</i>					
Förändringar i nämndernas ramar ovan					
SN ramförstärkning		17 000	14 000	12 000	10 000
KS allmänt effektiviseringskrav -1%		-1 122	-1 122	-1 122	-1 122
SN allmänt effektiviseringskrav -1%		-3 148	-3 148	-3 148	-3 148
BOU allmänt effektiviseringskrav -1%		-2 184	-2 184	-2 184	-2 184
KOT, tf allmänt effektiviseringskrav -1%		-779	-779	-779	-779
KOT, kef allmänt effektiviseringskrav -1%		-220	-220	-220	-220
Minskad extern hyreskostnad förskolor		-1 000	-2 000	-2 000	-2 000
Minskad investeringsbudget ger lägre avskrivningar		-500	-1 000	-1 500	-1 500
Justering ramförstärkning SN					
Förändrad organisation förskola					
Upphandling, inköp fördelas generellt					
Prissättning lokaler evenemang					
.....	7				
.....					
.....					

På grund av att kommunen har satt sig en extremt svår ekonomisk situation med höga kapitalkostnader, nybyggnationer som kan komma påverka barn på ett negativt sätt men även sjukskrivningstalen samt en driftkostnad i socialförvaltningen som inte stämmer mot satta budgetar bakåt i tiden behöver kommunen fokusera på vad den enligt lag är ålagda att göra och även förhålla sig till det välfärdskontrakt offentlig sektor har gentemot sina medborgare. Dyr hobby har Askersunds kommun inte råd att bedriva. Årligen har våra skattebetalare genererat med högre intäkter än budgeterat. En dag kan komma när de inte klarar av att leverera i högre utsträckning än väntat. Vi politiker förväntas klara av att förhålla oss till det och ombesörja deras skatter på ett ansvarsfullt sätt.

Kommunstyrelsen

Kommunen bör minska turistverksamhet med -0,4 Mkr men öka kostnaden för väktare med 1,2 Mkr för att återställa ordningen i hela kommunen och minska skadegörelsen.

En byggnadsplan behöver arbetas fram och förhålla sig till det ramverk som är tilltalande för människan. Vi kan idag se flera varnade exempel på hur byggnader uppförs med icke tilltalande arkitektur och därmed har en negativ inverkan på vår samhällsbild och kulturliv.

Sammanfattningsvis föreslår vi Sverigedemokrater:

- Att kommunstyrelsen ska anställa väktare
- Att upprätthålla en byggnadsplan med rätt ramverk för arkitekturen att förhålla sig till

Zinkgruvan

Vårdhem, byggt till och använt som fattig-gård. Ritades 1903 av arkitekt M Dahlander, Örebro. Byggnaden är uppförd av tegel och täcks av ett skiffertak. Den ursprungliga byggnaden har senare försetts med större tillbyggnader. I omedelbar anslutning ligger en rödfärgad, timrad bod med vällingklocka. Ekonomilängor.

- Tydliga delar mellan våningarna saknas.
- Tillräcklig symmetri och finsnickeri saknas. Skapar en känsla av kyla och oro.

Socialnämnden

Med tanke på de återkommande problem som framhävs i socialförvaltningen på flera områden är det svårt för oss Sverigedemokrater att se hur denna nämnd ska kunna komma ned i den ram som är satt med dagens organisation. Vi inser uppdragets svårighetsgrad. Desto viktigare att agera med lyhördhet, gott hjärta och bestämdhet.

Det finns flera delar som visar på att kostnaderna för bland annat LSS är underfinansierat. Askersunds kommun är en av få kommuner som till exempel ligger på en oskäligen låg nivå vad gäller schablonersättningen mot försäkringskassan med över 20 % lägre. Vi får flera indikationer på att ersättning för ekonomiskt bistånd skiljer sig i vår kommun jämfört mot andra samtidigt som assistansföretag anser att kommunen har svårt att möta de personer med funktionsvariationers behov. Detta måste ses över och omarbetas.

De äldre har som oftast tjänat vårt fantastiska land är värda en trygg och omsorgsfull vård på ålderns höst. I Askersund bor det ca 3400 medborgare över 65 år. Vilket motsvarar ca 30 % av vår befolkning. Dessa medborgare bidrar på olika sätt bland annat med skattemedel. Ca 15 % av dessa behöver någon form av stöttning av hemtjänst eller boende som oftast i livets slutskede, en minoritet. Denna minoritet framhävs ofta som en stor börda och kostnad för samhället, något vi Sverigedemokrater ställer oss starkt emot.

Organisationen behöver ses över för att utveckla en säker kvalitativ vård. Vård- och omsorgspersonal är en av grundbultarna i ett välfärdssamhälle som vi ser som en stor tillgång. Att denna personal också fått stå tillbaka i löneutveckling är skamligt. För att kunna behålla kompetent personal i tillräcklig mängd måste ett nytänk till. En bonus efter x antal arbetade timmar föreslås. Kommunen måste hålla sig till språklagen (2009:600) och att ta in vem som helst från gatan är inte acceptabelt, utdrag ur belastningsregistret är ett krav.

Hemtjänsten ska gå från kostsam centralisering till att decentraliseras för att skapa större kontinuitet för brukare och personal. Tid och pengar ska läggas på vård och omsorg, inte åktid och drivmedel. Administrativ personal har tillsats i en extrem hög utveckling som varken har kvalitetssäkrats eller analyserats. Digitaliseringen ska framförallt bidra till lägre administrativ kostnad. Administrationskostnaden för denna nämnd är över 16 %. I dessa tider måste alla delar ses över och framförallt de administrativa delarna. Vi Sverigedemokrater har en hög tilltro till att personalgruppen har den förmåga som krävs för att organisera sitt arbete.

Det påtalas om att kommunen behöver ett nytt särskilt boende för äldre (äldreboende). Vi Sverigedemokrater har svårt att se att kommunen kommer att ha råd med det, eller ens tillåtelse att låna mer. När hemtjänsten decentraliseras friställs vårdlokaler som tidigare rymde 16–30 patienter. På detta sätt skulle kommunen kunna öka sina korttids- och rehabiliteringsboende och lösa behov av platser. Ett annat förslag skulle kunna vara att utöka Lärkbacken om sju år när kontraktet för Trygghetsboende går ut. Lärkbacken skulle kunna utvecklas till ett större SÄBO genom utbyggnad.

Antalet boendestödjare bör minska och arbetsuppgifterna skrivas om till att var mer engagerande och motiverande och inte arbeta med "händerna på ryggen". En del av denna kostnad ska gå över till assistans.

En av de stora utgifterna i socialnämnden är kostnaden för enskilda medborgare i behov av behandlingshem. Vi föreslår att man ser över möjligheten att höja kompetensen på befintlig personal för att på sikt kunna ta hem våra dyra LSS-placeringar samt att aktivt arbeta för fler familjehem i kommunen. Vi vill även undersöka om det går att starta upp passande behandlingshem i samarbete med våra grannkommuner likt det vi har i tex löne- och samhällsbyggnadsnämnden.

De nyanlända i kommunen som fått uppehållstillstånd är nu kommunens innevånare. Låt oss syna problemet på kommunal, realistisk nivå. Ca 9 % av kommunens invånare är invandrare. De kräver dock 27 % av det ekonomiska biståndet (2021). För invandrare liksom för alla medborgare är det arbetslinjen som gäller. De invandrare som lyckas assimilera sig in i vår kultur får möjlighet att njuta av det ansvar och den frihet som gäller i vårt samhälle. De som inte anpassar sig till vår kultur bör uppsökas och arbeta för att dessa återvänder till sina hemländer.

Sammanfattningsvis föreslår vi Sverigedemokrater:

- Att hemtjänsten decentraliseras.
- Att utöka rehabiliterings- och korttidsplatser på Västergården om behov för fler omsorgsplatser finns.
- Att en bonus sätts undan för att delas ut till omsorgspersonalen efter x antal arbetade timmar.
- Att minska den administrativa kostnaden för förvaltningen.
- Att undersöka möjligheten att starta upp behandlingshem tillsammans med andra kommuner i länet.
- Att minska antalet boendestödjare och skriva om deras arbetsuppgifter.
- Att ser över schablonersättningen inom assistans samt att möta det faktiska behov som finns.

Kulturnämnden

-0,4 Mkr Allmän fritidsverksamhet, -2 Mkr Bibliotek, -1,0 Mkr Administration och ledning, -4,3 Mkr Kulturskola, -5 Mkr Stöd till studieorganisationer/allmän kulturverksamhet, -0,4 Mkr Ungas fritid. Denna nämnd behöver börja tänka utanför ramarna. Det går att jämföra kommunens verksamhet med förenings- och näringslivet. Den fria verksamheten har ett annat driv och energi vilket som oftast resulterar i ett positivt ekonomiskt resultat. Kommunen skulle kunna lägga ut sina anläggningar på entreprenad genom upphandling för att kunna få igång en högre aktivitet. Det visar sig ofta att offentlig sektor saknar den djupa kunskap som krävs för att bedriva aktiviteter som en marknadsekonomi kräver. Askersunds kommun har tyvärr redan bevisat hur den kan driva en lyckad turistattraktion ned i avgrunden likt den gjorde med "Tradjazzfestivalen". Förhoppningsvis kan vårt näringsliv lyckas utveckla kulturlivet med de fina lokaler som kommunen har byggt upp och börja generera högre intäkter än kostnader för våra invånare.

Sammanfattningsvis föreslår vi Sverigedemokrater:

- Att kommunens kulturbyggnader på Sjöängen ska ut på entreprenad genom upphandling

Barn- och utbildningsnämnden

Den svenska skolan skiljer sig i negativ riktning med jämförbara länder vad gäller ordning och reda samt studiero, studieansvar och studieresultat. Vi vill betona att vi vill se en skola som fokuserar på och förmedlar kunskaper, barnens värderingar är det framförallt föräldrarna som ansvarar för.

Sverige lägger större andel av sitt BNP än många andra jämförbara länder på skolan, men visar trots detta upp ett sämre resultat i ett flertal mätningar, främst Pisa. Resultatet är inte tillfredställande och förändring måste göras. Även i denna nämnd behöver man arbeta aktivt enligt devisen "Gör din plikt - Kräv din rätt" Denna nämnd behöver minska antalet administrativt anställda som har ökat sedan 2019. I dagens ekonomiska situation behöver prioriteringarna ses över ordentligt.

Vi Sverigedemokrater menar att det är av yttersta vikt att varje barn blir sedd och stöttad utifrån sin kunskapsutveckling. Därför föreslår vi att det under varje vårtermin genomförs (frivilliga) tester för femåringar på förskolan, förskoleklass och kunskapsprov för åk 1-2 i ordkunskap, läsförståelse och matematik. Eleven ska sedan bedömas och de elever som har hög resp låg utvecklingstakt ska erbjudas möjlighet att hoppa över eller gå om en årskurs. Det finns ingen poäng i att de barn som har börjat förstå läskoden i förskolan ska behöva gå ytterligare ett år i förskoleklass. De som har hög utvecklingstakt ska få möjlighet fortsätta framåt och inte hållas tillbaka i ett stelbent system som misslyckas med att se individen. Det är av yttersta vikt att förskolan i vår kommun hittar en god och välfungerande läsmetod då barnen som oftast har sin högsta språkliga utveckling vid fyra till fem års ålder.

De nationella proven är väl framarbetade och är ett bra mått på hur elever, våra klasser och skolor lyckas prestera. Att ha fokus på ett förbättrat genomsnittligt värde på de nationella proven samt att betygen relaterar till betygen på de nationella proven är något som vi Sverigedemokrater ständigt poängterat.

Vi Sverigedemokrater anser att föräldrar och elever behöver ta ett större ansvar i barnets skolgång för att nå bättre resultat. Vi föreslår en ny ansvarsfull konkret plan genom att när en elev har fått två tjänsteanteckningar skrivna ska minst en förälder delta en skoldag med sitt barn i skolan samt en gång under läxhjälp. Detta ska upprepas vid varannan tjänsteanteckning under grundskoletiden. Om en elev riskerar att inte nå kunskapskraven ska föräldrarna bjudas in och delta på minst två läxhjälp per termin. Alla runt eleven behöver hjälpa och stötta för att eleven ska nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling. Detta sker i högre grad om barnet ser att föräldrarna och skolan har ett gott samarbete. Föräldrarnas engagemang i barnets skolutveckling är av yttersta vikt.

Vi Sverigedemokrater har alltid haft synsättet att hela landet ska leva, både stad, ort och landsbygd. Att behålla våra landsbygdsskolor är en självklarhet för vår del. Vi vill poängtera att alla lärare som anställs i vår kommun anställs just i kommunen och inte på specifika skolor. Det är viktigt att förvaltningen klarar av att se behoven över hela kommunen.

Vi är för en decentraliserad omsorg med förskolor eller dagmammor i varje ort som kommunen idag bedriver. Verksamheten bedrivs i ett för barnen välkänt närområde. Ju närmre hemmet

desto bättre. Detta bidrar till; samhörighetskänsla på orten, bibehållna fastighetsvärden, upprätthållen samhällsservice.

Det experimenteras med att bygga större förskolor. Skolan ska byggas på beprövad erfarenhet och vetenskaplig grund. Den vetenskapliga grunden visar på att små barn på förskolan har oroväckande höga nivåer av kortisol i kroppen jämfört med barn som är hemma. Höga nivåer av kortisol påverkar barnet negativt. Detta skulle kunna kopplas ihop med den höga frånvaron som är i skolan idag. Höga kortisolnivåer kan dels leda till lägre immunförsvar och även depression/utbrändhet, något som skulle kunna kopplas samman med hemmasittande. Denna kunskap borde bidragit till att arbeta för små enheter. Det finns beprövad erfarenhet för små förskolors goda funktion, men det saknas forskning om megaförskolors påverkan på barnet. Experimenterandet med oprövade metoder i skolan måste få ett slut. Om kommunen har behov av att spara, så är förskolor generellt den sämsta åtgärden av alla. Om kommunen har platsbrist: öppna upp för dagmammor för barn 1–3 år, vilket till och med visar sig ha en bättre fysisk inverkan på det lilla barnet än de förskolor som idag bedrivs. Vi Sverigedemokrater ser med oro på hur kommunen idag har byggt in sig i höga fastighetskostnader som inte har någon vetenskaplig grund utan kan komma att skada det lilla barnet.

Sammanfattningsvis föreslår vi Sverigedemokrater:

- Att administrationsöverbyggnaden för denna förvaltning ska minska.
- Att målen för denna nämnd bör omfatta alla elever på alla nivåer genom att tex fokusera på det genomsnittliga meritvärdet i de nationella proven.
- Att det finns större möjlighet för kommunens barn och elever gå om eller hoppa över årskurser med stöd av vårterminstester i ordkunskap, läsförståelse och matematik.
- Att nämnden upprättar en handlingsplan där vårdnadshavarna är mer delaktiga i sitt barns skolarbete.
- Att arbeta för uppstart av dagmammor, om intresse bland våra invånare finns, för de små barnen.

Investeringsbudget

Investeringsbudget		2024	2025	2026	2027	2028	2029	Avskriv
Strategiska investeringar lokaler		51 800	1 200	0	0	7 500	7 500	
<i>Förskola och skola</i>		50 300	1 200	0	0	0	0	
KS	Närlundaskolan etapp 1							40
KS	Närlundaskolan etapp 2							40
KS	Omgivande markarbete nya Närlunda sk.							40
KS	Utbyggnad Åsbro skola							40
KS	idrottsh beh med Hammars skola och förskola	7 700						40
KS	Förskola Askersund	21 300						40
KS	enl Lars Ny förskola Åsbro	21 300						40
KS	Förskola Åsbro utökning till 6 avd		1 200					40
KS	Förskola Åsbro Moduler till Sågarvallen							40
KS	Matsal Rönneshytta skola							40
<i>Vård och omsorg</i>		1 500	0	0	0	0	0	
KS	halva 2028 Vård och omsorgsboende	1 500	0	0	0	0		40
<i>Övriga lokaler</i>		0	0	0	0	7 500	7 500	
KS	Nya Brandstation, renovering mm					7 500	7 500	40
KOT	Inrymning Sjöängen	0	0					30
KOT	Utveckling foaje mm Sjöängen							30
KS	Brandskydd sammanträdesrum Sjöängen							25

Utifrån tidigare ståndpunkter har vi inte med upptagning av nya lån för att bygga ett nytt särskilt boende (SÄBO). Det finns andra förslag som tidigare nämnts för att möta ett större behov av vård och omsorg.

Plan för återställande av resultat enligt kommunallagens balanskrav

Balanskravet innebär att vid upprättandet av budget ska intäkterna överstiga kostnaderna. Om underskott ändå uppstår ska det negativa resultatet balanseras med motsvarande överskott under de närmast följande tre åren. Resultatet för 2025 budgeteras till 17,3 miljoner kronor. Det motsvarar en resultatnivå på 2 % av skatter, statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning.

Mkr	2025	2026	2027	Summa
Att återställa från 2023 års resultat	10	4,9		14,9
Att återställa från 2024 års prognosticerade resultat		20,5	14	34,5
Totalt att återställa	10	25,4	14	49,4
Resultat enligt Budget 2025 med plan 2026–2028	17,3	32,4	40,4	90,1
Summa efter återbetalning:	7,3	7	26,4	40,7